

The Holy See

KATECHEZA OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA

AUDIENCJA GENERALNA

---

26 września 2018 r. [\[Multimedia\]](#)

Wolność potrzebuje miłości pochodzącej od Boga

Drodzy Bracia i Siostry, dzień dobry!

W minionych dniach odbyłem podróż apostolską na Litwę, Łotwę i do Estonii z okazji stulecia niepodległości tych krajów, zwanych bałtyckimi. Połowę tych stu lat przeżyły one w jarzmie okupacji, najpierw nazistowskiej, a potem sowieckiej. Ich narody wiele wycierpiały i dlatego Pan patrzył na nie z upodobaniem. Jestem tego pewny. Dziękuję prezydentom tych trzech republik i władzom cywilnym za wspiane przyjęcie. Dziękuję biskupom i wszystkim, którzy współpracowali w przygotowaniu i zrealizowaniu tego wydarzenia kościelnego.

Moja wizyta przebiegała w kontekście bardzo odmeiennym od tego, który zastał św. Jan Paweł II; dlatego moją misją było głoszenie na nowo tym ludom *radości Ewangelii i rewolucji czułości, miłosierdzia*, bo wolność nie wystarcza, by nadać sens i pełnię życiu, jeśli brak miłości, miłości, która pochodzi od Boga. Ewangelia, która w czasach próby daje siłę i pobudza do walki o wyzwolenie, *w czasach wolności jest światłem* dla codziennej wędrówki osób, rodzin, społeczeństw oraz jest *solą*, która nadaje smak zwykłemu życiu i chroni je przed zepsuciem przez mierność i egoizmy.

Na Litwie katolicy stanowią większość, podczas gdy na Łotwie i w Estonii przeważają luteranie i prawosławni, lecz wiele osób oddaliło się od życia religijnego. Wyzwaniem jest zatem *umocnienie jedności wszystkich chrześcijan*, która powstała w trudnym okresie prześladowań. Rzeczywiście *wymiar ekumeniczny* był nieodłącznie związany z tą podróżą i znalazł wyraz podczas modlitwy w katedrze w Rydze i spotkania z młodzieżą w Tallinie.

Zwracając się kolejno do władz tych trzech krajów, podkreśliłem wkład, który wnoszą one do wspólnoty narodów, a zwłaszcza do Europy: wkład wartości ludzkich i społecznych, zahartowanych w tyglu próby. Zachęciłem do dialogu między pokoleniami starszych i młodych, aby kontakt z «korzeniami» mógł w dalszym ciągu wydawać owoce w teraźniejszości i przyszłości. Wezwałem do łączenia zawsze wolności z solidarnością i gościnnością, zgodnie z tradycją tych ziem.

Młodzieży i osobom w podeszłym wieku były poświęcone dwa specjalne spotkania: z młodzieżą w Wilnie, z osobami w podeszłym wieku — w Rydze. Plac w Wilnie, pełen chłopców i dziewcząt, był ucieleśnieniem motto wizyty na Litwie: «Jezus Chrystus naszą nadzieją». Świadectwa wyrażały piękno modlitwy i śpiewu, kiedy dusza otwiera się na Boga; radość ze służenia innym dzięki wychodzeniu poza bariery własnego «ja», by być w drodze i umieć się podnosić po upadkach. Przemawiając do osób w podeszłym wieku na Łotwie, podkreśliłem ścisłą więź między *cierpliwością* i *nadzieją*. Ci, którzy przeszli trudne próby, są korzeniami ludu, które należy strzec z pomocą łaski Boga, aby nowe pędy mogły z nich czerpać i rozkwitać, i wydawać owoce. Wyzwaniem dla tych, którzy się starzeją jest to, by nie stać się wewnątrz twardym, lecz zachować otwartość i czułość umysłu i serca; a jest to możliwe dzięki «limfie» Ducha Świętego, poprzez modlitwę i słuchanie Słowa.

Również podczas spotkania z *kapłanami, osobami konsekrowanymi i seminarzystami* na Litwie widać było wyraźnie, jak istotne znaczenie ma dla nadziei wymiar stałości — skoncentrowanie na Bogu, trwałe zakorzenienie w Jego miłości. Jakże wspaniałe tego świadectwo dali i wciąż dają liczni starsi kapłani, zakonnicy i zakonnice! Znosili oszczerstwa, więzienia, deportacje..., lecz niezłomnie wytrwali w wierze. Napominałem, by *nie zapominać*, by zachowywać *pamięć* o męczennikach, by brać z nich wzór.

I w związku z pamięcią — w Wilnie oddałem hołd ofiarom zagłady ludności żydowskiej na Litwie, dokładnie 75 lat po zamknięciu wielkiego getta, które było przedsmakiem śmierci dla dziesiątków tysięcy Żydów. Zaraz potem odwiedziłem *Muzeum Okupacji i Walk o Wolność* — modliłem się w celach, gdzie byli więzieni, torturowani i zabijani przeciwnicy reżymu. Zabijanych było mniej więcej czterdziestu każdej nocy. Zobaczenie, do czego może się posunąć ludzkie okrucieństwo, jest wstrząsające. Pomyślmy o tym.

Lata płyną, mijają reżymy, lecz w Ostrej Bramie w Wilnie Maryja, Matka Miłosierdzia, wciąż czuwa nad swoim ludem, jako znak niezachwianej nadziei i pociechy (por. Sobór Watykański II, Konst. dogm. *Lumen gentium*, 68).

Żywym znakiem Ewangelii jest zawsze konkretna miłość. Również tam, gdzie silniejsza jest sekularyzacja, Bóg przemawia językiem miłości, troski, bezinteresownej służby tym, którzy są w potrzebie. A wówczas serca się otwierają i dokonują się cuda: na pustyniach rodzi się nowe życie.

Podczas trzech Eucharystii — w Kownie na Litwie, w Agłonie na Łotwie i w Tallinie w Estonii — święty wierny lud Boży wędrujący na tamtych ziemiach odnowił swoje «tak» *Chrystusowi naszej nadziei*; odnowił je z Maryją, która zawsze *pokazuje, że jest Matką* swoich dzieci, zwłaszcza najbardziej cierpiących; odnowił je jako lud wybrany, kapłański i święty, *w którego sercu Bóg budzi łaskę chrztu*.

Módlmy się za naszych braci i siostry na Litwie, na Łotwie i w Estonii. Dziękuję!

Do Polaków:

Serdecznie witam wiernych z Polski. W sposób szczególny pozdrawiam dyrekcję generalną i funkcjonariuszy polskiej Służby Więziennej, którzy pielgrzymują do Rzymu z okazji stulecia istnienia. Dziękuję wszystkim, którzy towarzyszyli mi w modlitwie podczas mojej podróży. Zachowując w sercu doświadczenie tej wizyty w krajach historycznie i duchowo związanych z Polską, zawierzam Matce Miłosierdzia z Ostrej Bramy was, wasze rodziny i waszą Ojczyznę. Z serca wam błogosławię!

Cały Kościół modli się za katolików w Chinach

Drodzy Bracia i Siostry!

W ubiegłą sobotę 22 września zostało podpisane w Pekinie Porozumienie Tymczasowe między Stolicą Apostolską i Chińską Republiką Ludową w sprawie nominacji biskupich w Chinach. Porozumienie jest owocem długiej i przemyślanej drogi dialogu, którego celem jest ułatwienie bardziej pozytywnej współpracy między Stolicą Apostolską i władzami chińskimi dla dobra wspólnoty katolickiej w Chinach i harmonii w całym społeczeństwie.

W tym duchu postanowiłem skierować do katolików chińskich i do całego Kościoła powszechnego przesłanie z braterskim pokrzepieniem, które będzie ogłoszone dzisiaj. Wyrażam w nim nadzieję, że w Chinach będzie możliwe rozpoczęcie nowej fazy, która pozwoli uleczyć rany z przeszłości, przywrócić i zachować pełną jedność wszystkich chińskich katolików i z nowym zaangażowaniem głosić Ewangelię.

Drodzy bracia i siostry, mamy ważne zadanie! Jesteśmy powołani, by towarzyszyć żarliwą modlitwą i braterską przyjaźnią naszym braciom i siostram w Chinach. Oni wiedzą, że nie są sami. Cały Kościół modli się z nimi i za nich. Prosimy Matkę Bożą, matkę nadziei i Wspomożenie chrześcijan, by błogosławiła i strzegła wszystkich katolików w Chinach, a dla całego chińskiego ludu prosimy Boga o dar pomyślności i pokoju.
